

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Oud-Zuid

Beleidskader Gebruik Vondelpark

1. Samenvatting

1. Waarom deze nota?

De nota Gebruik Vondelpark geeft de algemene kenmerken van het beleid over het gebruik van het Vondelpark. Het beleid wordt o.a. bepaald door de visie van het stadsdeel op het park en het gewenste gebruik, het gebruikersonderzoek van 2006 en door de ervaringen van medewerkers belast met handhaving en dienstverlening door het stadsdeel. Daaruit vloeit vervolgens een inventarisatie voort van een aantal noodzakelijke en mogelijke maatregelen. De nota formuleert deze terughoudend: waar geen probleem is, komt geen voorstel voor nieuw beleid. Zelfregulering en rekening houden met elkaar is belangrijk in het park. Alleen waar conflicten bestaan of dreigen, wordt beleid voorgesteld.

Het is niet uitgesloten dat in de toekomst andere vormen van gebruik aan de orde komen. De algemene uitgangspunten zijn en blijven dan van toepassing, en de concrete maatregelen zullen dan een aanvulling krijgen.

Deze nota is daarmee een levend document. Jaarlijks vindt controle plaats of de nota nog optimaal bijdraagt aan de ambities voor het park.

2. Visie op het Vondelpark

Het Vondelpark is een visitekaartje van stadsdeel Oud-Zuid en van de stad Amsterdam. Veel bezoekers van binnen en buiten het stadsdeel, Amsterdam, Nederland en ver daarbuiten vinden hier hun plek, sommige dagelijks, andere incidenteel.

Na de recente renovatie is het park fysiek geheel op orde. Daarnaast heeft het park een identiteit met als hoofdkenmerk *toegankelijkheid*. Iedereen voelt zich welkom (of zou zich welkom moeten voelen), en veel verschillende gebruiksvormen zijn welkom.

Daarom dient het park voor alle bezoekers *prettig* te zijn. Maatregelen zijn nodig om dat zo te houden. Vormen van gebruik die aansluiten bij de identiteit van het park krijgen ondersteuning, vormen van gebruik die de fysieke integriteit van het park kunnen aantasten, worden gereguleerd en zonodig bestreden.

Deze nota onderzoekt de gewenste maatregelen om de identiteit van het park en zijn fysieke integriteit blijvend veilig te stellen.

3. Ambities en een inventarisatie bij de nota Gebruik Vondelpark

Het stadsdeel wil het park dus *toegankelijk* (in de breedste zin van het woord) *en prettig* houden. Er vinden al veel activiteiten plaats en er is ruimte voor nieuwe activiteiten. Er is vertrouwen in het zelfregulerend vermogen van de bezoekers, maar alle activiteiten moeten wel aan twee voorwaarden voldoen:

- niet ten koste gaan van het gebruik door en de veiligheid van anderen
- de fysieke staat van het park niet aantasten: groen, water (inclusief oevers), (half)verharding en meubilair

Het stadsdeel kiest dus voor een toegankelijk, maar ook voor een prettig park: dat betekent dat het park groen, veilig en schoon moet zijn. Het gebruik verbetert daardoor en daarmee neemt de toegankelijkheid toe.

Wensen van gebruikers zijn te vinden in een onderzoek uit 2006 en deze zijn meegenomen. Daarmee wint de inhoud van deze nota aan diepgang en de uitvoering ervan aan praktische waarde.

4. Uitgangspunten voor de nota Gebruik Vondelpark

Centraal staan de bescherming van het park zelf en van de bezoeker. Gebruik van het park dat daarmee conflicteert, wordt tegengegaan. Datgene wat goed gaat en bijdraagt aan het goed gebruik van het park wordt gestimuleerd, waarbij vertrouwen is in het zelfregulerend vermogen van de bezoekers. Maar wat ten koste gaat van park of medegebruikers, wordt verboden (en gecontroleerd).

Belangrijk voor het gebruikskader is verder de combinatie van recreatie en natuur in het park. Er wordt gesport, gefeest, ontspannen enzovoort, maar de natuurwaarde van het park is ook groot (en is de afgelopen periode toegenomen). Zo biedt het heldere water rond de tennisbanen ruimte voor ecologische ontwikkeling. De waarde van de natuur staat in principe los van de waarde voor de gebruiker, maar die twee waardes kunnen elkaar wel beïnvloeden en versterken.

5. Implementatie

Na het maatschappelijke debat over deze nota zullen de voorstellen, die door de Deelraad zijn vastgesteld, worden geïmplementeerd. Dit gebeurt op vier verschillende manieren.

1. Allereerst krijgen *de handhavers* de capaciteit en de bevoegdheden die nodig zijn om hun taak uit te voeren. Per maatregel is aangegeven of er een rol is weggelegd voor de handhaving. Die rol zullen de handhavers waar moeten kunnen maken, met andere woorden, de capaciteit moet voldoende zijn en er dient een juiste samenwerking en afstemming met de politie te zijn.
2. *Beheer en onderhoud* leveren een cruciale bijdrage aan een goed gebruikt park.
3. Een *ontwerpatelier* geeft de fysieke inrichting van het park vorm. Die bepaalt namelijk (mede) de uitstraling van het park, voor zover het de repetitieve elementen betreft: bankjes, lantaarnpalen, prullenbakken, kiosken, toiletten etc. Alles krijgt één taal, die aansluit bij het karakter van het park.
4. Ook zal het stadsdeel in al haar *communicatie*-uitingen wijzen op zaken die wel en zaken die niet getolereerd worden. Bij en in het park zullen verschillende communicatie-uitingen de boodschap overbrengen: alles mag, behalve als je het onveilig of onprettig maakt. Specifieke doelgroepen (fietsers, skaters, cruisers, hondenbezitters) worden tevens benaderd via hun belangengroepen.

6. Planning

Een ambtelijke groep betrokkenen bij het Vondelpark heeft deze nota opgesteld.

De nota heeft drie fasen doorlopen:

1. De discussienota:
De nota is ambtelijk opgesteld met de inbreng van enkele experts van buiten en is eerst naar het Dagelijks Bestuur gegaan met de vraag goed te keuren dat het stuk als uitgangspunt kon dienen voor de discussie met maatschappelijke groeperingen en ambtelijke geledingen die nog niet in beeld zijn geweest.
2. De conceptnota:
Na deze discussie is het een en ander worden uitgezocht en aangepast, mede naar aanleiding van het bredere ambtelijke en maatschappelijke overleg. De aangepaste conceptnota is vervolgens naar het Dagelijks Bestuur gegaan ter vaststelling.
3. De definitieve nota:
De conceptnota gaat de inspraakprocedure in. Alle vragen, opmerkingen en aanvullingen die hieruit voorkomen worden behandeld en eventueel aangepast in de nota. Aan de definitieve nota zal tevens een bijlage worden toegevoegd met een termijnplanning en een investeringskader. Het Dagelijks Bestuur legt de definitieve nota ter vaststelling aan de stadsdeelraad voor; vóór de behandeling door de stadsdeelraad wordt de definitieve nota besproken in de commissie.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2 - 3
2. Waarom deze nota	5
3. Visie op het park	6
4. Ambities, onderzoek en inventarisatie ..	7 - 20
1. klachten en problemen	9 - 14
2. sterke kanten	15 - 17
3. wensen	17 - 18
4. bijzondere zaken/kunst	19
5. Uitgangspunten voor de nota	20
6. Implementatie	21 - 22
7. Planning	23

Bijlagen

1. Plattegrond Vondelpark	24
---------------------------------	----

2. Waarom deze nota?

Het Vondelpark is een centraal park in Amsterdam en het belangrijkste park van Nederland: volgens schattingen zijn er jaarlijks circa 10 miljoen bezoeken (dat is gemiddeld bijna 30.000 per dag). Vooral op zonnige dagen gebruiken de bezoekers het park intensief.

Stadsdeel Oud-Zuid, waar het park is gelegen, wil het park zo *toegankelijk* mogelijk houden. Het ontvangen van veel bezoekers is geen doel op zich. Maar een park waar iedereen zich welkom voelt en waar een scala aan activiteiten plaatsvindt, is wel een doel. Het Vondelpark moet een park blijven waar je heen gaat om een rondje hard te lopen of te skaten, om een boekje te lezen of de hond uit te laten, om een drankje te drinken met vrienden of om van de Amstelveenseweg naar de Stadhouderskade te fietsen. Ook allerlei activiteiten die mogelijk nog in de mode zullen raken, zullen in het park een plaats kunnen krijgen.

De vele verschillende soorten van gebruik van het park kunnen meestal goed naast elkaar bestaan, tenzij het aantal bezoekers een grens overschrijdt. Bij overschrijding daarvan krijgen mensen last van elkaar: zonnebaders krijgen last van barbecueërs, wandelaars van hondenuitlaters en lezers van het openluchttheater.

Het park ligt op een gebruiksvriendelijke Oost - West verbinding (Hoofdnet Fiets loopt via de zuidelijke verbinding van de Stadhouderskade naar de Amstelveense weg) en is daarmee een belangrijke verkeersader. Het wordt daarom, behalve door bezoekers, ook frequent gebruikt door passanten. Dit zijn voornamelijk fietsers die uit het westelijk deel van Amsterdam naar het centrum willen en visa versa. Ook in noord - zuid richting wordt het park intensief gebruikt: fietsers van Oud-West naar Oud-Zuid en vice versa.

Het gebruik van het Vondelpark kent een aantal trends: de belangrijkste is wel de stijging van het aantal bezoekers. Zowel voor een verblijf als voor fietsersdoorgang kan het park zich in een stijgende belangstelling verheugen. Daarnaast worden de activiteiten die bezoekers ontplooiën in het park steeds diverser. Het relatieve ruimtebeslag wordt ook groter. Hierdoor kunnen op termijn zoals gezegd spanningen ontstaan tussen groepen gebruikers. Daarbij kunnen bezoekers zich minder welkom voelen.

In 2006 heeft het stadsdeel een gebruikersonderzoek laten uitvoeren, waaruit bleek welke gebruikers het park kent, welke kwaliteiten zij waarderen en welke verbeteringen zij voorstellen voor het park. Daarnaast is het fysieke herstel voor het park ingezet. Hierin spelen renovatie en beheerverbetering een rol: de renovatie

maakt het park klaar voor de komende jaren. Grootschalige ingrepen zijn voorlopig niet meer aan de orde (met uitzondering van de uit de ontwerpogave voortvloeiende vervangingen en toevoegingen van meubilair), regulier onderhoud en beheer wel. Voor het beheer zijn momenteel een nieuwe ploeg en incidentele middelen beschikbaar. Deze richten zich op dit moment op een van de meest zichtbare (negatieve) aspecten van het park: zwerfvuil. Besluitvorming over structurele inzet van ploeg en middelen moet nog plaatsvinden.

Kortom, daarom deze nota.

Door de ontwikkelingen in het park en de wens het een prettig en toegankelijk park te laten blijven, heeft stadsdeel Oud-Zuid de opdracht verstrekt deze “nota Gebruik Vondelpark” op te stellen. Hierin staat een scala aan aanbevelingen voor een goed en duurzaam gebruik van het park. Verder is de aanpak van de fysieke omstandigheden (de renovatie) bijna klaar. Daarom is dit het juiste moment om het gebruik van het park in goede banen te leiden in een nota. Het uitgangspunt is daarbij de balans tussen de belangen van de vele verschillende gebruikers(groepen) en verkeersdeelnemers. De nota en de inventarisatie van mogelijke maatregelen zullen daarom eerst hun weg vinden naar het maatschappelijke debat. De uitkomst daarvan zal een plaats krijgen in de definitieve versie van de nota.

3. Visie op het park

Een park is en blijft een mooi en functioneel park wanneer het adequaat ontworpen en aangelegd is, en wanneer het juiste parkmanagement wordt gevoerd.

Ontwerp, aanleg en ontwikkeling van het Vondelpark hebben een lange en interessante historie. Het is oorspronkelijk een park in Engelse landschapsstijl. In de loop van de geschiedenis zijn er elementen aan toegevoegd. Deze pasten wel of niet bij de historische context van het park. Die elementen die niet pasten zijn óf verdwenen óf worden in de komende ontwerpogave vervangen door elementen die wel passen in het park (zie hoofdstuk 6 Implementatie').

Parkmanagement hoort bij een goed functionerend park en is voor het Vondelpark onlosmakelijk verbonden met de huidige renovatie: de voorwaarden voor een mooi park zijn er nu, het parkmanagement zorgt voor een goede uitvoering. Het parkmanagement formuleert de regels voor de gebruiker en de wensen ten aanzien van identiteit en uitstraling. Deze vormen de uitgangspunten voor toetsing van alle vormen van gebruik.

Uitgangspunten voor het Vondelpark zijn: *toegankelijk* (dat wil zeggen openbaar en niet-commercieel) en *prettig*. Dit gebruiksplan legt

uit hoe deze criteria vertaald kunnen worden in een keuze aan concrete activiteiten en projecten.

Het gewenste karakter van het Vondelpark (*toegankelijk* en *prettig*) leidt tot grote bezoekersaantallen. Een dergelijk park trekt namelijk grote groepen bezoekers. De bezoekersaantallen zijn daarmee graadmeters voor de mate waarin het park voldoet aan de wensen. Daarnaast dienen afwezigheid van domeinvorming en uitsluiting als graadmeters.

Op dit moment kenmerkt het park zich nog door een open, losse sfeer. De meeste vormen van gebruik vinden naast elkaar plaats. Enige overlast van elkaar is niet te vermijden, maar leidt ook tot de noodzaak rekening met elkaar te houden (zelfregulering).

Het park moet ook voorbereid zijn op verder toenemende bezoekersaantallen en niet aan zijn eigen succes ten onder gaan. Veel gaat goed, en dat moet zo blijven, ook als het aantal bezoekers de komende jaren (nog) verder omhoog gaat. De fysieke functies worden versterkt door de renovatie, in sociale zin stellen we gebruiksregels op. Functie en imago van het park als een "park voor iedereen" moeten veilig gesteld worden. Daarnaast is het zaak te voorkomen dat groeiende bezoekersaantallen ten koste gaan van de fysieke gesteldheid van het park. Na de renovatie ligt er een mooi park en de

voorstellen uit deze nota moeten er straks voor zorgen dat, dat zo blijft.

Dit plan geeft bij elke ingreep aan waarom voor juist deze oplossing is gepleit. Enige mate van hinder en overlast is eigen aan een stad en dus ook aan een park in een stad. Het stadsdeel wil dan ook niet "flauw" doen. Toch zullen enkele ingrepen noodzakelijk zijn om het gebruik door alle groepen, ook op termijn, te waarborgen.

Lopende activiteiten zoals renovatie, de ontwerpogave voor de repeterende elementen in de openbare ruimte en plannen om het park een plek te geven in de citymarketing, dienen als randvoorwaarden voor dit gebruikskader. Tegelijk hoopt het stadsdeel voor deze activiteiten extra mogelijkheden te leveren, afkomstig uit deze nota. Deze wisselwerking benut de optimaliseringmogelijkheden voor het gebruik van het park maximaal.

4. Ambities, onderzoek en een inventarisatie

De ambitie van het bestuur met het Vondelpark is het ijkpunt voor het toekomstige beleid en de uitvoering. Uit deze ambitie vloeit straks namelijk de prioritering van de verschillende acties voort. Alleen wanneer het bestuur ambities verwoordt en aangeeft waar de prioriteiten liggen, kan dit hele project op draagvlak en uitvoeringsmogelijkheden rekenen.

Van oudsher is het Vondelpark bedoeld om te flaneren: je wandelt, kijkt en wordt bekeken. De inrichting in Engelse landschapsstijl sluit daar ook bij aan. Door de maatschappelijke ontwikkelingen van de afgelopen eeuw is het park meer een “gebruikspark” geworden. Deels komt dat doordat “flaneren” een andere invulling heeft gekregen: picknicken, wandelen met de hond, liggen met een boek; en deels is er minder (groot) groen ter beschikking in de rest van de stad, waardoor het aantal gebruikers toeneemt. De gebruiker blijkt namelijk vooral te worden aangetrokken door het groen. Tenslotte is de omvang van de vrije tijd van mensen toegenomen en verblijven gebruikers vaker langdurig in het park. Kortom, de gebruiksdruk is de laatste jaren sterk toegenomen, en neemt naar verwachting verder toe.

Met de gewijzigde omstandigheden in het gebruik moeten we (een beetje) praktisch omgaan. Het meest voor de hand liggende antwoord daarop is een zonerings, waardoor alle vormen van gebruik wel mogelijk blijven, maar zoveel mogelijk ondergebracht worden in hun eigen gebieden, natuurlijk om conflicten te voorkomen. Zonerings wordt als onderdeel van de voorstellen in deze nota opgenomen, als manier om sommige gebruiksvormen naar een bepaalde locatie te stimuleren of te ontmoedigen. Zonerings is echter geen antwoord op alle problemen. Rekening houden met elkaar, aanbrengen van voorzieningen en verbod en handhaving voor echt ongewenst gedrag maken daarnaast ook deel uit van de oplossingen.

Het stadsdeel kiest niet voor het Vondelpark als evenementenpark. Er mogen sporadisch kleinschalige evenementen plaatsvinden, maar het park is daar niet voor ingericht en zal daar ook niet voor ingericht worden. In het te ontwikkelen algemeen evenementenbeleid (zal begin 2009 verschijnen) zullen specifiekere regels voor evenementen worden vastgelegd.

We kunnen het park bestempelen als een stadspark, met de kenmerken van een stedelijke omgeving: veel gebruikers op een kleine ruimte. Enige overlast is onvermijdelijk, maar dat mag niet tot volledige uitsluiting van activiteiten leiden.

Kort samengevat is het Vondelpark een groen gebruikspark. Het dient openbaar en algemeen toegankelijk te blijven. Toegestane activiteiten zijn niet commercieel van aard. De randvoorwaarden voor aanpassingen liggen in de groene kwaliteit, de status van Rijksmonument en in de wens het geschikt te laten zijn voor vele soorten gebruik.

ONDERZOEK

Door de centrale rol die het Vondelpark speelt in Nederland, Amsterdam en stadsdeel Oud-Zuid, is de inrichting en het gebruik en beheer van het park een blijvend aandachtspunt voor het stadsdeelbestuur. Informatie voor het beleid komt uit verschillende bronnen. Naast de ervaringen en meldingen van de eigen organisatie (bijvoorbeeld van de afdeling handhaving openbare ruimte en afdeling onderhoud en beheer), is ook politie-informatie belangrijk. De fysieke eisen die het park stelt (en die de huidige renovatie nodig hebben gemaakt) bepalen een deel van de personele werkzaamheden in het park.

Daarnaast zijn er de opmerkingen en ervaringen van burgers die soms spontaan worden ingebracht, en soms door middel van onderzoek geïnventariseerd zijn. Zo zijn er in 1989, 1998 en 2006 onderzoeken gedaan onder de gebruikers van het park.

Het publieksonderzoek van augustus en september 2006 is breed uitgevoerd. Het vloeide voort uit de gesignaleerde conflicten, veroorzaakt door ruimtelijke concurrentie. Om de kwaliteit van dit onderzoek te verhogen is de onderzoeksopzet afgestemd met een aantal belangengroepen, zoals de hondenbezitters, de dierenbescherming en de Vrienden van het Vondelpark.

Een aantal gebruikaspecten blijkt elke keer te worden genoemd. Skaten en balsporten waren enkele jaren geleden (1998) nog ergerniswekkend, nu valt dat mee (2006). De drukte en de werkzaamheden voor de renovatie zijn in het laatste onderzoek in de top 5 terecht gekomen.

Een verblijf in het park wordt nu (2006) als vervelend ervaren door de aanwezigheid van bijvoorbeeld: zwerfvuil, wildplassen, daklozen, hondenpoep of geluidoverlast.

In dit plan geven we aan hoe het verblijf prettig gemaakt kan worden door deze aspecten aan te pakken, bijvoorbeeld door voorzieningen aan te brengen, gebruik te zoneren en de handhaving te intensiveren.

Een verblijf in het park kan ook als gevaarlijk worden beleefd: slechte verlichting (kapot of op de verkeerde plek), gemotoriseerd verkeer (auto's, brommers) en loslopende honden kunnen tot gevaarlijke (of als gevaarlijk beleefde) situaties leiden. Juiste regelgeving

en handhaving kunnen deze problemen oplossen.

Alle vormen van overlast zijn pregnanter als het aantal gebruikers hoog is, dat wil zeggen op de drukke momenten in het park. Vooral zomers (overdag en 's avonds) is het druk in het park. Dat betekent dat er soms meer vuil wordt achtergelaten dan waarvoor de bestaande voorzieningen toereikend zijn. Ook leidt de drukte op verharde en half verharde ondergrond dan tot concurrentie tussen fietsers, skaters, wandelaars, honden. Op de weiden kan wrijving ontstaan tussen zonnebaders, barbecuers en voetballers.

Al deze concurrentie wordt nog eens versterkt door het tijdelijk niet beschikbaar zijn van sommige delen van - c.q. routes door - het park vanwege de renovatiewerkzaamheden.

Belangrijkste conclusies voortkomend uit het publieksonderzoek 2006 op een rij:

1. Het Vondelpark kent vele soorten bezoekers
2. De redenen voor een bezoek zijn de afgelopen decennia niet opvallend gewijzigd
3. De bezoekduur is korter geworden
4. Vervuiling is het grootste probleem
5. Ook is er overlast van renovatiewerkzaamheden en honden
6. Het groene karakter en de rust zijn pluspunten

7. Het openluchttheater is zeer geliefd
8. Bezoekers missen vooral plasvoorzieningen en prullenbakken
9. Het Vondelpark is niet onveiliger dan het elders in het stadsdeel
10. Incidenten komen voor maar beperken zich vaak tot woordenwisselingen

Een inventarisatie van klachten, problemen, sterke kanten, wensen en bijzondere zaken / kunst

Op basis van de onderzoeken en de andere gegevens heeft de projectgroep "Gebruiksplan Vondelpark" een inventarisatie van klachten en problemen, sterke punten, wensen en bijzondere zaken / kunst voor het park gemaakt. Deze inventarisatie is een volledige lijst van mogelijkheden en kansen voor het park, onder te brengen in dit beleidskader Gebruik Vondelpark. Niet vergeten mag worden dat het park nu al een mooie en populaire verblijfsplek is. Alle voorstellen van de projectgroep zijn samen te vatten als "mogelijkheden om het gebruik van het park te verbeteren door gewenst en/of bestaand gebruik te faciliteren, ongewenst gebruik tegen te gaan en goed gebruik verder te stimuleren".

De inventarisatie komt eerst ter bespreking in het Dagelijks Bestuur. Daarna volgt een maatschappelijk debat, inspraakperiode en tenslotte neemt het de stadsdeelraad een besluit.

In dat besluit zullen ook de financiële afwegingen plaats moeten vinden. De middelen om deze plannen te realiseren zijn namelijk niet zomaar voor handen. Sommige plannen kosten veel geld of capaciteit en zullen niet op stel en sprong gerealiseerd kunnen worden.

Toch meent de projectgroep een goede leidraad voor nieuw beleid te hebben ontwikkeld. Het Vondelpark is de inspanning meer dan waard!

Hierna volgt de inventarisatie, waarbij elk onderdeel wordt afgerond met een actie waarmee de klacht kan worden opgelost, de wens vervuld of het sterke punt verder versterkt.

1. Klachten en problemen

A. Zwerfvuil

Met de komst van een onderhoudsploeg en een (veel) groter aanbod van mogelijkheden om op een nette manier van je afval af te komen, is het Vondelpark een stuk schoner. Dit onderdeel van het nieuwe beleid werpt nu al zijn vruchten af. Met ingang van januari 2007 is er gestart met een integrale onderhoudsploeg in het Vondelpark. Deze ploeg is naast de diverse schoonmaakwerkzaamheden belast met het

dagelijks onderhoud van het park. De resultaten liggen er: het park is in vergelijking met voorgaande jaren aanzienlijk schoner. De ploeg heeft van de Vrienden van het Vondelpark zelfs een oorkonde ontvangen. In de ontwerpogave worden de afvalbakken opgenomen. Randvoorwaarde dient te zijn dat de straks te ontwerpen afvalbakken qua volume en aantal voldoende wegwerpmogelijkheden bieden. Het treffen van voorzieningen moeten gepaard gaan met heldere communicatie. De boodschap die nu al wordt uitgezonden (Oud Zuid: te mooi om vuil te zijn) wordt ook in de communicatie van het park opgenomen.

Actie(s) / besluit:

De integrale ploeg continueert met voldoende capaciteit. De vormgeving van prullenbakken en containers is opgenomen in de ontwerpogave. Locatie en aantal papierpotten en containers wordt in overleg met de onderhoudsploeg vastgesteld. Communicatie sluit aan bij lopende campagne (Oud Zuid: te mooi om vuil te zijn).

B. Hondenpoep

Hondenpoep is een veel gehoorde ergernis. De reguliere bezoeker, maar ook de georganiseerde hondenbezitters geven aan dat dit een probleem is. Zij accepteren strenge handhaving op opruimplicht. Hondenhaltes functioneren goed, maar kennen een paar problemen: vandalisme,

zwakke zakjes en ze zijn snel leeg. Relatie tussen achtergelaten hondenpoep en het loslopen van de honden is er niet als de hond in de gaten gehouden wordt door de eigenaar. Betrappen op heterdaad is weliswaar lastiger als de honden loslopen, maar met extra tijd en energie is het mogelijk hondenbezitters goed te controleren. Het handhaven van de nieuwe opruimplicht (dwz: controleren op het bij zich hebben van een opruimmiddel) is mogelijk, ook in het park. Op dit moment zijn de hondenthaltes voorzien van plastic opruimzakjes. Die zijn minder gewild als vandalisme object. Omdat de hondenthaltes een repetitief element vormen, dienen zij in de ontwerpogave te worden meegenomen. Een nulmeting hondenpoep geeft informatie over het effect van de handhaving.

Actie(s) / besluit:

Nulmeting hondenpoep organiseren en herhaalmeting na verloop van tijd. De afdeling handhaving instrueren om te beboeten conform het stedelijk beleid. Communicatie: extra inspanning is niet nodig, want de opruimplicht past in stedelijk beleid.

C. Loslopende honden

Uit het gebruikersonderzoek blijkt dat een aantal bezoekers de mogelijkheid tot loslopen van honden een aantrekkelijk aspect van het park vindt. Anderen vinden het een nadeel dat honden in het hele park los mogen lopen.

Ook bij dit aspect is het uitgangspunt dat er alleen regels worden gesteld als er een conflict tussen verschillende gebruiksvormen is of dreigt. Er wordt zoveel mogelijk ruimte voor hond en hondenbezitter geboden, tenzij de belangen van andere gebruikers in het geding komen.

Een aantal overwegingen spelen een rol bij het vormgeven van het losloopbeleid in het Vondelpark. Het (dierenwelzijn)belang dat honden los kunnen lopen speelt een rol. Andere bezoekers moeten, als zij dat willen, kunnen recreëren zonder met honden te worden geconfronteerd. Op speelplaatsen en plaatsen met kwetsbare fauna dienen honden helemaal geweerd te worden. Al deze belangen wegend stellen wij voor één zonneweide 'de Vondelweide' (de weide rondom het beeld van Vondel) tot verboden terrein voor honden te benoemen, net als de speelplaatsen en de dierenweide dat nu al zijn. In het kader van de verkeersveiligheid zal op de fietspaden, tijdens het oversteken van voetpad naar weide, een aanlijngedod gelden. Zie verder: verkeersveiligheid pag. 13, L.

Actie(s) / besluit:

Zoveel mogelijk ruimte voor loslopende honden, dus het, continueren van de huidige praktijk. De drie gebieden (verboden voor honden, honden aanlijngedod, honden losloopgedod) zullen we duidelijk communiceren. De Vondelweide dienen we hondenvrij te verklaren zodat men hier zonder last van honden kan recreëren.

D. Drukke

Een veelgenoemd probleem, maar aan de andere kant een onvermijdbaar aspect van een park midden in de grote stad. Een populair park als het Vondelpark zal, zeker op mooie dagen en in het toeristische seizoen, veel bezoekers trekken. Drukke wordt vervelend als het leidt tot conflicten. Stadsdeelwerken concentreert zich op de problemen die zich voor kunnen doen en door drukke misschien pregnanter worden. Het park is geen evenementenpark, de drukke wordt door de vele individuele bezoekers of groepen veroorzaakt. Het beleid blijft er op gericht dat in het park ruimte blijft voor allerlei vormen van gebruik. Deze vormen willen wij (zie de andere voorstellen in dit document) faciliteren: voetballen d.m.v. kunstgras, picknicken zonder honden en rust zonder versterkte muziek. Overigens is drukke een zeer relatief begrip: de een vindt het druk als er iemand op hetzelfde veld ligt, een ander vindt rust, zelfs tussen medegebruikers op korte afstand. De drukke is ook scheef verdeeld in het park: op zomerse dagen zitten de meeste bezoekers in het oostelijk deel van het park in het gras. Het westelijk deel blijft dan relatief rustig. Bij een (klein) evenement is het lokaal druk, maar kan de rest van het park rustig zijn. In die gevallen is drukke geen reden voor maatregelen.

Actie(s) / besluit:

Beperking grootschalige evenementen is al onderdeel van het beleid. Het bestuur zal bij

vernieuwing van het beleid bepalen welke kwalitatieve keuzen daaraan ten grondslag moeten liggen ten aanzien van het Vondelpark. Het gaat niet alleen om grootschalig versus kleinschalig, maar ook om evenementen die "passen in de identiteit van het park".

E. Wildplassen

Het aantal plasvoorzieningen in het park is (te) beperkt. Met ingang van medio april 2007 is de toiletvoorziening van het openluchttheater gehoord. Deze voorziening is centraal in het park gelegen. Verdere uitbreiding kan op verschillende manieren plaatsvinden:

1. horecavoorzieningen toegankelijk maken
2. VOLT voorziening permanent toegankelijk maken
3. zelf toiletvoorzieningen creëren bij voorkeur bemenst en gekoppeld aan een kiosk.

Dit laatste in de vorm van toiletten die zijn aangepast aan de monumentale status van het park. Er is veel vraag van bezoekers naar informatie over het park. Het zou goed zijn als zou worden onderzocht of een voorziening voor meerdere doeleinden gebruikt zou kunnen worden, zoals bijvoorbeeld een informatiekiosk met toilet. Het is niet de bedoeling het park vol te zetten met toiletten. Met enkele toiletlocaties moet het wildplassen teruggedrongen kunnen worden. Wildplassen

is verboden (artikel 9.6 APV). Het ontwerp voor de toiletten wordt in de ontwerpogave ondergebracht.

Actie(s) / besluit:

Vormgeving van de toiletten (in combinatie met een eventuele kiosk) is opgenomen in de ontwerpogave. Locaties en aantal toiletten worden vastgesteld in overleg met de integrale onderhoudsploeg. Financiering en planning in combinatie met kiosk en bemensing. Na het implementeren van de toiletten kan en zal beter worden gehandhaafd op wildplassen.

F. Voetballen

Het Vondelpark is een geliefde plek om te voetballen. Er bestaat zelfs een FC Vondelpark. Het voetballen veroorzaakt slijtage aan het gras en leidt tot kale plekken op de intensief bespeelde weiden. De in het arboretum¹ geplande kunstgrasvoorziening zal hier een oplossing verzorgen en een impuls voor het voetballen betekenen. Voorzover bekend wordt het voetballen verder niet of nauwelijks als een probleem ervaren. En het is zeker voor sommigen een belangrijk positief aspect van het park. Dit is een vorm van gebruik die wij willen faciliteren. Er zullen drie locaties worden voorzien van kunstgras. In de ontwerpogave zijn de uitgangspunten opgenomen om goede inpassing van het

¹ Wetenschappelijke verzameling van aangeplante boomsoorten

kunstgras te garanderen. Ook de details (doelen) moeten aansluiten bij de status van het park (groen en monumentaal).

Actie(s) / besluit:

Kunstgrasvoorziening: verantwoorde landschappelijke inpassing bewaken in ontwerpogave. Drie locaties implementeren.

G. Cruisen

Cruisen kan worden omschreven als het gebruik van de openbare ruimte door contactzoekende mensen. Dit cruisen, waaronder wandelen en flaneren, kan leiden tot seksuele handelingen. Indien dit voor derden vanaf de openbare wegen en paden waarneembaar is wordt dit gezien als schennis van de eerbaarheid. De kans hierop is bijzonder groot bij daglicht. Naast dit aspect kan men ook last ondervinden van afval (condooms en tissues). Het stadsdeel zal zorgen voor extra vuilnisbakken. Daarnaast blijft het stadsdeel in overleg met het COC². De handhavingbevoegdheid bij schennis van de eerbaarheid ligt niet bij het stadsdeel, maar bij de politie. Art 239, lid1 en Art 430a Wetboek van Strafrecht (WvS) bepaalt dat schennis van de eerbaarheid is verboden.

Actie(s) / besluit:

Overleg met het COC en het plaatsen van extra afvalbakken.

² Nederlandse Vereniging voor Integratie van Homoseksualiteit

H. Naaktrecreatie

Naaktrecreatie is een maatschappelijk verschijnsel dat in ongewenst gedrag kan veranderen. Topless zonnen is maatschappelijk geaccepteerd, geheel naakt recreëren buiten daartoe speciaal aangewezen gebieden, niet. Er gelden in het park de gewone regels. De APV wordt derhalve in dit geval gehandhaafd. Handhavers die geconfronteerd worden met geheel naakt recreërende mensen treden daartegen op. Tegen topless zonnen wordt niet opgetreden.

Actie(s) / besluit:

Handhavers krijgen de instructie handhavend op te treden tegen geheel naakt recreërende mensen.

I. Beschadiging groen

Het unieke, maar kwetsbare groene karakter van het park bepaalt dat het aanwezige groen (gras, struiken en vooral bomen) moet worden beschermd tegen beschadiging. Sommige soorten van gebruik leveren risico's op voor het groen in het park. Het is daarom noodzakelijk enkele regels ter bescherming van het groen vast te leggen. Vanwege het cruciale karakter van het groen kunnen deze regels in de toekomst verder uitgebreid worden. Voorkoming van schade aan het groen is een uitgangspunt voor elke regelgeving rond gebruik van het park.

a. Partytenten

Partytenten kunnen hinderlijk zijn en ontsieren het park. Daarom zijn partytenten in principe niet toegestaan en vergunningsplichtig. Zolang partytenten op beperkte schaal worden gebruikt en voldoen aan de geldende regels (geen hinder voor omgeving en geen beschadiging veroorzaken aan de openbare groenvoorziening bijvoorbeeld d.m.v. lijnen, touwen o.i.d. aan bomen of struiken te bevestigen) zal er echter geen handhavingprioriteit gelden.

Actie(s) / besluit:

De partytent is en blijft vergunningsplichtig.

b. Barbecueën

Barbecueën is toegestaan voor zover het geen hinder of overlast oplevert voor de omgeving (APV art 9.4) en/of schade aan de openbare groenvoorziening aanricht (APV art 9.9), met inachtneming van een aantal gebruiksregels en rekening houdend met andere recreanten.

Daarnaast kan bij langdurige droogte of brandgevaar het barbecueën (tijdelijk) worden verboden.

Gebruiksregels barbecueën:

- Houdt minstens 2 meter afstand van bomen en struiken,
- Rotzooi en afval opruimen,
- Hete kolen mogen niet in het gras worden geworpen,

- Het barbecuetoestel moet op een stabiele ondergrond worden geplaatst,
- De warmtebron moet op pootjes staan, minstens 10 cm van de grond,
- Aanwijzingen van brandweer en politie moeten worden opgevolgd,
- Open vuur is verboden
- Houdt rekening met spelende kinderen

Actie(s) / besluit:

Communiceren dat barbecueën mag indien de gebruiksregels in acht worden genomen. Handhaving zal hierop toezien.

J. Geluidsoverlast

Hier is sprake van een probleem dat extra manifest wordt als de gebruiksdruk toeneemt in het park. De incidentenregistratie geeft een relatief hoog aantal geluidsoverlast incidenten aan. In de eerste 5 maanden van 2007 is er 23 keer een incident geregistreerd. Deze incidenten hadden zonder uitzondering betrekking op straatmuzikanten. Gezien de regels kunnen dit alleen slaginstrumenten of versterkte muziek geweest zijn.

Straatmuzikanten (mimespelers, jongleurs, goochelaars e.d.) mogen volgens de APV (art. 2.16 lid 3) 30 minuten spelen en daarna moeten ze een andere plaats kiezen. Straatmuzikanten kunnen zorgen voor irritatie bij de parkbezoekers die komen voor hun rust. Daarnaast zijn er volgens de politie aantoonbaar vervelende bijverschijnselen zoals zakkenrollerij.

Actie(s) / besluit:

Op grond van de APV (artikel 2.49, lid 1 van de APV 2008) is het mogelijk om wegen en tijden aan te wijzen waarop het verboden is om als straatartiest op te treden of muziek ten gehore te brengen.

Het stadsdeel zal nagaan in hoeverre een verbod in het park –naar plaats en eventueel tijd- bijdraagt aan het bestrijden van overlast en tegelijk mensen vrij laat in het maken van muziek die niet hinderlijk is.

K. Werkzaamheden

De huidige grootschalige werkzaamheden in het park hangen samen met de renovatie. Deze werkzaamheden zijn van tijdelijke aard. In de communicatie kunnen doel, overlast en duur van de werkzaamheden beter over het voetlicht komen (bijv door dit ook bij de plek van de werkzaamheden zelf te vermelden). De BLVC (Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie) normen voor projecten in de openbare ruimte kunnen ook hier een functie vervullen. De uitvoering van de werkzaamheden (bijv tijdstip, duur) kunnen aan de specifieke functies van het park worden aangepast (bijv: onderhoud zoveel mogelijk in rustige jaargetijden).

Actie(s) / besluit:

Communicatie gaat bij nieuw aan te vangen werkzaamheden voorlichten over aard en duur van de werkzaamheden.

L. Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in het park kent vele aspecten. Motorvoertuigen (auto's, brommers) geven overlast, maar zijn soms noodzakelijk. Skaters en fietsers zijn welkom, maar moeten zich beperken tot het asfalt en onveilig gedrag vermijden. Groepsvorming van skaters tijdens instructies mag niet zodanig uitgebreid zijn dat ze de doorgang min of meer onmogelijk maakt. Wandelaars worden zo veel mogelijk gestimuleerd van de niet-asfaltpaden gebruik te maken door deze goed aan te leggen (vlak en droog).

Gehandicapten die gebruik maken van een (gesloten) buitenwagen zijn welkom in het park. Zij kunnen gebruik maken van de voetpaden. Wel moet het gaan om voertuigen die ook buiten het park gebruik mogen maken van het trottoir en voetpad.

Er worden veel RVV-ontheffingen aangevraagd om met voertuigen het Vondelpark in te mogen rijden. Op grond van art. 87 Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV) kan hiervoor in beginsel ontheffing worden verleend. Bewoners van het Vondelpark en leveranciers van goederen of diensten van in het Vondelpark gevestigde bedrijven kunnen een

ontheffing aanvragen. De aanvraag kan worden gehonoreerd indien er sprake is van een absolute noodzakelijkheid om met een (motor)voertuig in het park te rijden. De ontheffing aan derden wordt uitsluitend verleend indien er sprake is van noodzakelijke werkzaamheden in het Vondelpark of activiteiten waarvoor door het stadsdeel een vergunning is afgegeven. Ten behoeve van partijen, bruiloften en dergelijke wordt geen ontheffing verleend. Bij de ontheffing ten behoeve van het Vondelpark gelden de volgende algemene voorwaarden:

- a. het in- en uitrijden vindt plaats via de ingang aan de Amstelveense weg gedurende de bloktijden van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur;
- b. er mag alleen gebruik worden gemaakt van paden die tenminste zes meter breed zijn;
- c. de asdruk van het voertuig mag niet meer bedragen dan 4500kg;
- d. het is verboden in het Vondelpark te parkeren.

In specifieke gevallen kunnen aanvullende voorwaarden worden opgenomen.

Het zuidelijke asfaltpad (Amstelveenseweg – Amstelkade) in het Vondelpark is onderdeel van het Hoofdnet Fiets. Het park is daarmee verbonden met de (fiets)verkeersaders rondom het park. Dat geeft het park ook een infrastructurele context, die waardevol is voor gebruikers en bijdraagt aan veiligheid.

Het stimuleren van de verkeersveiligheid is gebaat bij het zo veel mogelijk scheiden van verkeersstromen. Wandelaars op de wandelpaden, fietsers op de fietspaden. Van hondenbezitters wordt verwacht dat ze bij het oversteken van voetpad naar weide, hun hond aanlijnen op het fietspad. Skaters moeten zoveel mogelijk een vaste richting (linksom, tegen de klok in) gebruiken. Vooral op het deel van de asfaltpaden die onderdeel uitmaken van het Hoofdnet Fiets, is dit van belang. Het is daar meestal druk met twee stromen fietsers. Verkeersincidenten vinden meestal daar plaats.

De belangrijkste onveiligheid wordt door brommers gecreëerd. Er heeft een handhavingactie plaatsgevonden in week 27 van 2007. Resultaten daarvan: enkele brommers aangehouden, meerdere brommers kozen bij zien van de handhavers een andere route. Stadsdeelhandhavers hebben echter niet de juiste bevoegdheden om zelf op te treden. Een dergelijke actie dient altijd in samenwerking met de politie te worden uitgevoerd. Brommers kunnen het park makkelijk in en geven aanleiding tot relatief veel overlast.

Actie(s) / besluit:

Verboden voor brommers (en ook voor snorfietsen!) borden worden geplaatst bij de ingangen. Een paar keer per jaar worden fuikactie georganiseerd, in overleg met de politie. Daarnaast gaan we een vaste

skaterichting bevorderen en aan de Vondeltuin (skateverhuur) vragen dit bij verhuur te communiceren. Op alle geasfalteerde paden geldt een aanlijngedod voor honden. Dit heeft i.v.m. de verkeersveiligheid handhavingprioriteit en moet worden gecommuniceerd.

M. Sociale veiligheid

Er bestaat weinig relatie tussen objectieve en subjectieve veiligheid. Er zijn bijvoorbeeld voorbeelden van onveilig beleefde plekken, die objectief gezien redelijk veilig zijn. Beide vormen van onveiligheid doen echter afbreuk aan de kwaliteit van het park en de toegankelijkheid voor bezoekers. Beide vormen van veiligheid zijn dus belangrijk. Sociale veiligheid kan gestimuleerd worden door keuzes bij de inrichting en de voorzieningen. Daarnaast dienen handhavers duidelijk zichtbaar aanwezig te zijn (en soms ook op onverwachte tijden). Openbare verlichting dient in orde te zijn. Dat is hij nu vaak niet.

Aanbevelingen voor de aanpassing van het groen moeten wel afgewogen worden tegen de natuurwaarde van het park. De sociale veiligheid in het Vondelpark is in het gebruikersonderzoek positief beoordeeld. De cijfers voor het park kwamen redelijk overeen met die voor de rest van het stadsdeel. Dat is een positief gegeven omdat parken over het algemeen als onveiliger worden beschouwd. Ook in vergelijking met andere parken in

Amsterdam komt het Vondelpark goed uit de bus op het gebied van veiligheid.

Actie(s) / besluit:

De integrale ploeg checkt regelmatig de verlichting en meldt kapotte verlichting bij de beheerder Dynamicon. De afdeling handhaving van het stadsdeel zal regelmatig in de avond en nacht aanwezig zijn in het park, in afstemming met de politie.

N. Overlast door drank en /of drugs

Overmatig drank en drugsgebruik leiden regelmatig tot overlast. Gebruik op zich misschien nog niet. De randverschijnselen wel: flessen en naalden, dealen, schreeuwen en schelden. Dit geldt overigens veel meer voor drugs dan voor alcohol. Daklozen vormen geen groot probleem, soms hun vervuiling wel. Conflicten spelen zich voornamelijk af op het stukje achter het Vondelbeeld. Hier willen wij op verzoek van de politie de overlast niet bestrijden. Vanwege de relatief geïsoleerde ligging geven de activiteiten hier relatief weinig overlast. Symptoombestrijding zal hand in hand moeten gaan met oorzaakbestrijding. Aanpak van de symptomen bestaat uit: naalden en flessen opruimen en speelplekken onaantrekkelijk gebied maken (door ze niet af te schermen met bosjes). Aanpak van de oorzaken bestaat uit: waar mogelijk de hulpverlening intensief inschakelen.

Actie(s) / besluit:

De integrale ploeg begint 's morgens met het schonen van de speelplaatsen. Speelplaatsen zullen we onaantrekkelijk maken voor gebruikers d.m.v. ontwerpaanpassing á la de speelplaats bij Vondeltuin. We zullen het Schiereiland niet openbaar toegankelijk maken. De integrale ploeg onderhoudt contact met de aanwezige gebruikers. Dat leidt tot begrip over en weer. Deze lijn wordt gecontinueerd en waar mogelijk versterkt, in afstemming met de politie.

2. Sterke kanten

Zoals in de inleiding is benadrukt, is het Vondelpark een groene oase in de stad. Het park vervult een belangrijke rol in de gezondheid (beweging, schone lucht, ontspanning) van veel Amsterdammers. Onderzoek heeft aangetoond dat groen in de stad een merkbare bevordering van gezondheid en welbevinden oplevert. Het groene gebruik van het Vondelpark moet dan ook gestimuleerd worden. Naast het oplossen van problemen kunnen de sterke kanten van het park geoptimaliseerd worden. Het park is geliefd om zijn rust en groen, het is groot genoeg om de stad te vergeten, je ziet er allerlei mensen. Het kent prachtige architectuur en een aantal fraaie kunstwerken. Het ligt centraal en is een rustpunt in de fietsroute door de stad. De horeca en speelvoorzieningen zijn goed verzorgd. Onderdeel van het beleid is om de sterke punten verder uit te bouwen.

Sommige soorten gebruik kunnen we stimuleren en faciliteren. Zoals meer drinkfonteinnetjes voor de sporters en door het plaatsen van afstandspaalnetjes voor de hardlopers.

Voor deze onderdelen zijn de handhavers niet meer zo nodig. Hier speelt vooral de aanpassing van de inrichting en de toevoeging van voorzieningen een rol. De

relatie met de ontwerpogave is hier prominent aanwezig.

O. Joggen

Het park wordt door veel mensen gebruikt om hun (dagelijkse) rondje te rennen. Groepen die zich voorbereiden op de marathon of Dam tot Damloop spreken in het Vondelpark af voor een wekelijkse training. In groepen, alleen of achter een snelle kinderwagen lopen mensen een rondje Vondelpark. Dit gebruik levert veel plezier en (vrijwel) geen overlast op. Als service voor de lopers worden er, mits er sprake is van een positieve proefperiode, afstandspaalnetjes geplaatst. Elke 100 meter een paaltje met een kleur en een afstand. Bij het ontwerp zal rekening worden gehouden bij de landschapstijl van het park.

Actie(s) / besluit:

Afstandspaalnetjes (afstandsservice aan joggers en skaters) worden geplaatst na een positieve uitkomst van de proefperiode.

P. Zonnen

In het gras liggen met een boek, kletsend met vrienden, kijkend naar andere mensen. Laten we dit allemaal onder de noemer “zonnen” vangen. Ook voor dit soort gebruik geldt dat het zeer bij het Vondelpark past en geen overlast voor anderen veroorzaakt. Zonnemers kunnen wel last hebben van andere gebruikers: voetballers en loslopende honden

kunnen zich in hun gebied begeven. Eén van de weiden in het park -de Vondelweide- is in de periode van 1 april tot 30 september hondenvrij en voetbalvrij en hierdoor optimaal geschikt voor zonnemers. Dit gebeurt ook in andere parken en levert daar duidelijke meerwaarde op voor de zonnemers, terwijl er voldoende ruimte overblijft voor honden en voetballers.

Actie(s) / besluit:

Via communicatie door onder andere borden en de stadsdeelkrant bezoekers op de hoogte brengen dat de Vondelweide jaarlijks van 1 april t/m 30 september honden- en voetbalvrij is.

Q. Fietsen

De meeste verplaatsing in het park gebeurt per fiets. De paden zijn redelijk ideaal aangelegd voor de Oost – West en (in iets mindere mate voor) de Noord – Zuid passerende fietser. Indien de route ook maar enigszins te combineren is met het Vondelpark kiezen fietsers vaak voor fietsen door het groen. Het is ontspannend en gezond. Maar ook bezoekers komen veelal per fiets. De faciliteiten voor het fietsen zijn goed, er zouden extra natuurlijke fietsenrekken geplaatst kunnen worden in drukke perioden (zie ook bijlage 1, pagina 28). De huidige fietsomstandigheden dienen behouden te blijven. De concurrentie tussen fietsers en voetgangers moet voorkomen

worden: voetgangers moeten (vooral bij Hoofdnet Fiets) gestimuleerd worden van de wandelpaden gebruik te maken. Dit door de halfverharding hier goed aan te leggen waardoor het oppervlak glad en droog is en blijft. Fietsers dienen op de fietspaden te blijven.

Actie(s) / besluit:

In de aanpak van de renovatie zijn de volgende maatregelen opgenomen:
1) Optimaliseren van de halfverharding op wandelpaden en 2) Onderzoek doen hoe de Noord-Zuid verbinding voor fietsers (Kattenlaan naar Koninginneweg) geoptimaliseerd kan worden.

R. Spelen

In het Vondelpark wordt veel gespeeld. Groepen kinderen of kinderen met hun ouders spelen in de speelplaatsen of op de grasvelden. Momenteel wordt er gewerkt aan een visie rond de aanpassing van de speelplaatsontwerpen met als doel ook oudere kinderen iets te bieden en daarnaast belevings- en natuurelementen te integreren.

Actie(s) / besluit:

Afronden en uitvoeren visie over de speelplaatsontwerpen.

S. Kunst

Amsterdam is niet alleen door belangrijke musea culturele hoofdstad; kunst leeft in de stad. Het stadsdeel heeft kunst hoog in het vaandel en gaat trachten twee maanden per jaar een expositie van tijdelijke kunst te organiseren.

Wel dient daarbij rekening te worden gehouden met het gegeven dat kunstwerken dienen te worden afgestemd aan het landschap waarbij ze de ruimtes accentueren en de belangrijke zichtlijnen. Denk daarbij aan kunst als beëindiging van een zichtlijn, of als verrassend tafereel in het groen. De monumentale kunstwerken die nu onderdeel zijn van het park, zoals het standbeeld van Vondel en de Stedemaagd zijn rijksmonumenten en moeten in originele staat worden behouden voor de toekomst.

Er is in het park weinig tot geen ruimte meer voor het plaatsen van nieuwe permanente kunst. De huidige permanente kunst blijft wel behouden. Tijdelijke exposities moeten echter een plek kunnen krijgen. Ook wordt gedacht aan vormen van geïntegreerde kunst.

Voorbeelden van geïntegreerde kunst zijn:

1. Dichtregels in 'boomrooster' onder de drinkfonteinen (waterhappertjes). Hiervan is er één gerealiseerd op de speelweide. Dit is ook functioneel aangezien de bodemplaten de erosie tegengaan die kan worden veroorzaakt door water dat over de rand waait en op het pad of gazon terecht komt.

2. De afvoerput van het Openluchttheater komt in het midden van het asfalt en krijgt een speciaal bedachte dichtregel. Dat is eventueel ook op andere putten in het park mogelijk.
3. Hoekstenen op keermuren of details in de ruwe trap treden. Voorbeeld: op de hoekstenen bij de overstort aan de Kattenlaan zijn twee dichtregels geplaatst.
4. Verlichting: bijvoorbeeld rond parkjuwelen zoals de bruggetjes en de gebouwen
5. Parkjuweel in het Arboretum, op de nieuwe kruising van de paden.
6. Poort op het bruggetje naar de Muziektent: modern en vriendelijker ogend.

T. Natuurontwikkeling

Natuurontwikkeling krijgt een belangrijke plaats, rekening houdend met monumentale vormgeving, de status van Rijksmonument en het gebruik. Vanwege de gebruiksdruk en de ruimte biedt het westelijk deel van het park de meeste kansen voor natuurontwikkeling. De natuurontwikkeling krijgt in enkele, niet vrij toegankelijke gebieden alle ruimte. Deze gebieden zijn: de Koeienweide, de Schapenweide, tussen de tennisbanen, rondom de vijver, op de eilanden en in de vijvers. Verspreid door het hele park wordt en is een infrastructuur aangelegd die deze plekken met elkaar verbindt. Die ecologische infrastructuur tussen deze

plekken bestaat voornamelijk uit de begroeiing in en langs de oevers, het extensief gemaaide gras langs de randen van de bosschages en de beplanting met dode bomen en houtrillen in de bosschages. Om begrip en waardering voor de niet vrij toegankelijke, natuurlijke gebieden in het park te vergroten wordt met een natuurroute deze parkdelen ontsloten. Jong en oud kunnen dan onder begeleiding van vrijwilligers de gebieden bezoeken. De natuurroute wordt langs bestaande maatregelen aangelegd zoals de natuurlijke oevers, de poelen, riet- & hooiland, steen- en houtstapels, houtrillen, enzo.

Actie(s) / besluit:

Via communicatie de natuurroute onder de aandacht van de bezoeker brengen.

U. Medebeheer

Het stadsdeel blijft verantwoordelijk voor een doelmatig beheer van het park en werkt volgens de afspraken beschreven in het beheerplan. Andere partijen zoals de werkgroep vanuit het natuur- en milieuteam, Stichting Hart voor het Vondelpark, Stichting van Eeghenfontein en bijvoorbeeld de Hollandse Manege hebben ook een functie in dat beheer. De werkgroep vanuit het natuur- en milieuteam werkt bijvoorbeeld aan de natuurlijke maatregelen en de Hollandsche Manege is bereid vanaf 2009 paarden te laten luchten op de Koeienweide en zo dus ook meewerken aan het groenbeheer.

3. Wensen

Behalve problemen en sterke kanten zijn er door gebruikers ook een aantal mogelijke aanvullingen op met name de inrichting gegeven die het verblijf in het park veraangenamen of de mogelijkheden die het park biedt verder uit te breiden. Deze zijn niet aan één soort gebruik gekoppeld, maar gelden eigenlijk voor iedereen.

V. Toiletten

Belangrijkste uitkomst van het publieksonderzoek 2006 was dat (na de prullenbakken voor het zwerfvuil) toiletvoorzieningen het meest gemist worden door bezoekers. Als bezoekers op een prettige manier gebruik kunnen maken van een toiletvoorziening, wordt het verblijf aangenamer en wordt ook de kans op wildplassen een stuk kleiner. Bovendien zijn toiletvoorzieningen nodig om handhaving op wildplassen mogelijk te maken. Deze voorziening is nu zo vaak genoemd dat op korte termijn toiletten gerealiseerd worden. De toiletten zouden schoon en veilig moeten zijn, met ruime openingstijden en voorzien van personeel. Toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers is een belangrijk aspect. Zie ook de behandeling van probleem wildplassen.

Actie(s) / besluit:

Vormgeving van de toiletten (in combinatie met een eventuele kiosk) is opgenomen in de ontwerp-opgave. Locaties en aantal toiletten worden vastgesteld in overleg met de integrale onderhoudsploeg. Financiering en planning in combinatie met kiosk en bemensing. Na het implementeren van de toiletten kan en zal er beter worden gehandhaafd op wildplassen.

W. Informatievoorziening

Hieronder een aantal onderdelen ter verbetering van de informatievoorziening:

- A. Er is behoefte aan een permanente expositie over de geschiedenis van het park, waarin bijvoorbeeld ook de renovatie wordt getoond.
- B Bij de ingangen dient informatie geboden te worden d.m.v. welkomstborden over welke voorzieningen waar te vinden zijn en welke regels er gelden.
- C Op de plekken zelf (hondenvrij, voetbalvrij, etc) wordt aangegeven welk gebruik niet of wel is toegestaan.

Ad A: hier kunnen delegaties worden ontvangen, rondleidingen starten en NME³ een vaste plek krijgen. Ook kan hier het communicatiebeleid van het stadsdeel rond "Vondelpark, het groene hart van Amsterdam" een plek krijgen. Er zijn ook mogelijkheden om voor NME een natuurwandeling door het

³ Amsterdams Natuur & Milieu Educatie Centrum

park uit te zetten. Hiervoor zijn kleine aanpassingen aan de inrichting nodig. Eventueel kan dit geleidelijk worden geïntroduceerd.

In de nabijheid van het bezoekerscentrum kan een “kronenpad” worden gerealiseerd, een (klein) pad door de kronen van enkele bomen. Natuureducatie krijgt daarmee een extra dimensie, het vormt eveneens een trekker voor bezoekers aan de expositie.

Ad B: Vooral de waarde voor bezoekers van buiten de stad kan toenemen als er meer informatie beschikbaar zou zijn over het park. Bijvoorbeeld door middel van een plattegrond waarop horeca, skateverhuur etc staan. Deze kan ook getoond worden op informatiezuilen bij de entrees van het park: een plattegrond met hoogtepunten en een overzicht van de regels.

Ad C: deze informatie is vooral van belang voor de duidelijkheid voor de gebruiker. Onderzocht moet worden welke locatie geschikt is voor een permanente plek. Relevant hierbij is de afweging tussen nut en noodzaak en de kosten. Gedacht wordt aan onderzoek naar locaties als het oude Filmmuseum, of iets in de nabijheid van het VOLT. Een infocentrum kan gecombineerd worden met toiletten.

Een infocentrum heeft een Vondelpark overstijgend nut. Ook andere organisaties kunnen baat hebben bij een representatief

infocentrum in het park vanuit het oogpunt van citymarketing, zoals Amsterdam Topstad.

Actie(s) / besluit:

Afweging maken tussen nut/noodzaak en kosten van een infocentrum. Hiervoor zal contact worden gezocht met Amsterdam topstad. Locatie zoeken voor infozuilen en toiletvoorziening en dit meenemen in de ontwerpogave.

X. Straatmeubilair

In het huidige meubilair (banken, prullenbakken, verlichting, hekken) is geen eenheid en doet geen recht aan de status van een monumentaal park. De ontwerpogave is hiervoor in het leven geroepen. Behalve de praktische uitwerking welke bankjes bij het karakter van het park horen en welke prullenbakken dient er vanuit het project bijgedragen te worden: voldoende grote prullenbakken die makkelijk geleegd kunnen worden. Mogelijkheden om op sommige plekken gebruik te stimuleren d.m.v. accenten met banken.

Banken, prullenbakken en lantaarnpalen zijn recent allemaal geschilderd. Hiermee kan het straatmeubilair even vooruit. De ontwerpogave zal echter waarschijnlijk tot vervanging leiden.

Actie(s) / besluit:

Straatmeubilair is een prominent onderdeel van de ontwerpogave. Beheer moet bij

ontwerp betrokken zijn vanwege hun eisen, ervaring, inzicht en wensen t.a.v. het ontwerp.

4. Bijzondere zaken / kunst

Er zijn een aantal locaties in het park die, vanwege hun specifieke ligging of uitstraling een speciale behandeling verdienen. Deze locaties kunnen bijdragen aan een mooi park, goed gebruik of uitstraling van het park. Bewustwording van de natuurwaarde kan plaatsvinden door activiteiten te (laten) organiseren. Rondleidingen, beheeractiviteiten zoals wilgenknotten, vogelkastjes ophangen etc.

Y. Accenten

Extra aandacht voor de speciale elementen in het park (kunst en architectuur) kan bereikt worden door het aanbrengen van speciaal meubilair of detailleringen. Bankjes of prullenbakken kunnen met kunst gecombineerd worden. Het "Vindhek" wordt permanent geplaatst. In 2008 vindt het Wereldpoëziefestival plaats in het park. Dit kan leiden tot permanente kunstuitingen.

Actie(s) / besluit:

Kunstuitingen maken onderdeel uit van de ontwerpogave. We zullen criteria ontwikkelen voor permanente en tijdelijke kunstuitingen in het park.

Z. VOLT

Het openluchttheater wordt door een groot deel van de bezoekers van het park als een

plus van het park ervaren. De manier waarop het VOLT nu is vormgegeven past echter niet meer bij de monumentale status van het park. Het is een beetje een vreemde eend in de bijt. Als het VOLT niet in gebruik is, is het een relatief grote en meestal lege asfaltlaag. Een nieuwe inrichting kan gecombineerd worden met een infocentrum (zie ook punt T).

Actie(s) / besluit:

In overleg met VOLT wordt gekeken of een nieuw ontwerp nodig en haalbaar is. Een eventueel nieuw ontwerp voor het VOLT gaat uit van een aantrekkelijk en in het park passende inrichting. Onderdeel daarvan kan zijn dat de overkapping wordt verwijderd in maanden dat het VOLT niet gebruikt wordt. Bezien wordt of de hoeveelheid asfalt gereduceerd kan worden en de plek aantrekkelijk gemaakt kan worden voor skate-scholen.

ZZ. Horeca

De nu in het park aanwezige horeca-voorzieningen dragen bij aan de sfeer en de toegankelijkheid van het Vondelpark. Bezoekers ervaren de horeca als een prettig onderdeel. Er wordt niet of nauwelijks overlast door de horeca veroorzaakt. Sluitingstijden en geluidsniveaus sluiten aan bij de (gewenste) functies van het park, namelijk: prettig en toegankelijk.

Actie(s) / besluit:

De horeca en de momenteel gehanteerde horeca categorieën, sluitingstijden en geluidsvolumes blijven ongewijzigd. Dit geldt ook voor de lopende afspraken met betrekking tot de Vondeltuinen.

5. Uitgangspunten voor de Discussienota Gebruik Vondelpark

Uit het gebruikersonderzoek en uit alle contacten van het stadsdeel met politie, handhavers, milieupolitie, beheerders en burgers blijkt een aantal verbeterpunten voor het park af te leiden. Deze verbeterpunten komen allemaal samen in één einddoel: *zorg dat het park bruikbaar blijft voor alle bezoekers, faciliteer correct gebruik, vertrouw op het zelfregulerend vermogen van mensen, maar ontmoedig of verbied ongewenst gebruik. Controleer op naleving van de gestelde regels.*

Daarbij is de maat voor gewenst en ongewenst gebruik drieledig:

- levert het gebruik van de één onaanvaardbare hinder op voor het gebruik van de ander?
- levert het gebruik onherstelbare schade op aan het fysieke park?
- levert het gebruik ongewenste gevolgen op voor het imago / identiteit van het park?

Zoals beschreven laat het imago en de identiteit van het park zich samenvatten met: een groen, natuurlijk monument, gekenmerkt door rust. Het park is openbaar, het gebruik is beperkt tot niet-commerciële activiteiten, het

park is niet geschikt voor grootschalige evenementen en alle bezoekers zijn welkom, mits ze zich aan de (normale) gedragsregels houden.

Wat precies onaanvaardbaar is, is uiteindelijk vastgesteld door het bestuur, na een intensieve ronde van maatschappelijk debat.

Zonering

Het park kan denkbeeldig worden opgedeeld door uit te gaan van de geografische elementen met specifieke kwaliteiten. Deels blijkt uit het huidige gebruik van het park al hoe die kwaliteiten ervaren worden.

In grote lijnen kan worden geconstateerd dat de oostelijke helft van het park, gelegen aan de centrumkant, intensief wordt gebruikt. De aantallen bezoekers liggen hier hoog, zeker in de zomer.

De westelijke helft van het park is rustiger. Hier bevinden zich ook de koeien- en schapenweide, waar in het bijzonder de ecologische waarde van het park tot uiting komt. Het gebruiksplan is erop gericht de specifieke kenmerken van diverse parkdelen in stand te houden en te benutten. Hierdoor kunnen bezoekers met allerlei wensen ongestoord van het park genieten.

6. Implementatie

In deze nota staan een aantal disciplines die een bijdrage kunnen leveren aan de optimalisering van het gebruik.

Handhaving betekent niet alleen boetes uitdelen, maar ook zichtbaar en dienstbaar zijn en toezicht houden.

Beheer en onderhoud leveren een belangrijke bijdrage aan een goed gebruikt park.

Door het *ontwerp* of de inrichting aan te passen, kunnen gebruikers soms ook beter uit de voeten of kunnen ongewenste vormen van gebruik worden tegengegaan. Ook kunnen ruimtelijk concurrerende gebruiksvormen uit elkaar gehouden worden

De *communicatie* (voornamelijk met de gebruiker) richt zich op het duidelijk maken van wat wel en niet mag in het park, waarbij de handhaving zich vervolgens richt op het (zichtbaar) toezicht op de naleving van de regels.

Al deze disciplines komen in deze nota aan de orde. We bespreken ze in hun algemene vorm.

Overigens dienen in het management van openbare ruimte (waar parkmanagement een specifieke vorm van is) de verschillende onderdelen altijd in samenhang bekeken te worden. Om gewenst gebruik te stimuleren en

ongewenst gebruik te ontmoedigen kunnen alle hier genoemde disciplines ingezet worden. Door middel van ontwerp kunnen bijvoorbeeld conflicterende vormen van gebruik ruimtelijk gescheiden worden (zoning). Wanneer er met verbod en handhaving ongewenst gedrag moet worden tegengegaan, zullen de drie V's worden ingezet: Voorlichting, Voorzieningen en Verbaliseren. Met andere woorden, de communicatie zal gebruikers duidelijk maken welke vorm van gebruik niet wordt getolereerd, de voorzieningen moeten daarbij aansluiten en de handhavers dienen daadwerkelijk te controleren op naleving. Elke ontbrekende schakel maakt de bestrijding van ongewenst gedrag ineffectief. Als zwerfvuil een probleem is maken we eerst duidelijk dat dit niet gewenst is, vervolgens realiseren we mogelijkheden om netjes van je afval af te komen, en wanneer mensen dan toch nog iets op de verkeerde manier weggooien, moet er zowel een flinke pakkans zijn als een adequate sanctie. Het veronachtzamen van een onderdeel van deze keten leidt tot ineffectieve implementatie van beleid.

Handhaving

Handhaving is een gecombineerde verantwoordelijkheid van stadsdeel en politie. In goed overleg worden de prioriteiten voor het Vondelpark bepaald. Toch zijn er nog een aantal grijze en witte vlekken in de

handhaving. Het plan noemt deze en voorziet ze van een oplossing.

De omvang van de juridische bevoegdheid van de handhaver is een afzonderlijk discussiepunt. Om toe te zien op een aantal overtredingen in het park dient de bevoegdheid met een zogenaamde Flora & Faunawet- bevoegdheid te worden uitgebreid. Hiermee kunnen handhavers tegen meerdere overtredingen optreden. Sommige overtredingen op grond van de RVV kunnen dan door de handhavers worden beboet: fietsen op het voetpad en brommers in het park.

De handhavers hebben nu bevoegdheden die voornamelijk beperkt zijn tot de afvalstoffenverordening, de verordening op de straathandel en de APV. Overigens verloopt de samenwerking met de politie goed.

Onderhoud en beheer

Onderhoud en beheer zorgen ervoor dat de openbare ruimte in fysieke zin de vastgestelde functie behoudt en (samen met regels en handhaving) dat het gebruik conform de doelstellingen kan plaatsvinden. Vaak worden deze elementen samengevat in "schoon, heel, veilig en juist gebruik". In de onderdelen van het plan spelen onderhoud en beheer een belangrijke rol.

Ontwerpopgave

In het kader van de renovatie van het park is een ontwerpopgave gestart. Deze opgave richt zich op de repetitieve elementen in het park (prullenbakken, banken, lantaarnpalen en dergelijke). Daarnaast is er ruimte om een aantal verfraaiingen en extra gebruikselementen toe te voegen aan het park.

Het proces is na de zomer 2007 van start gegaan met een ontwerpatelier. Daarna is een programma van eisen voor een openbare prijsvraag worden opgesteld. Deze prijsvraag, de jurering en de uitslag zijn in de eerste helft van 2008 halverwege: vijf ontwerpers zijn in de race voor het maken van een definitieve keuze. Als die is gemaakt dan zijn er duidelijke uitgangspunten voor onder andere banken, prullenbakken, verlichting etc. voor het park. Deze elementen zullen bijdragen aan de eenheid in vormgeving in het park, goede uitstraling en ook de zonering van het gebruik. Deze nota bevat een aantal extra elementen in het park, waardoor de lijst met elementen waar de prijsvraag over gaat, wordt uitgebreid.

Communicatie

Het Vondelpark is een mooi en aantrekkelijk park, en dat verdient aandacht. Het heeft ook een rijke geschiedenis, die het waard is verteld te worden en die het beleven van het park kan intensiveren. Op een centrale plek in

het park kan deze geschiedenis worden uiteengezet met een permanente expositie. De totstandkoming van het park en de huidige (noodzakelijke) inspanningen om het park mooi te houden, krijgen een plaats op de tentoonstelling. Dat verhoogt de aantrekkelijkheid van het park en de betrokkenheid van de bezoeker.

Deze vaste plek zou ook geschikt kunnen zijn om rondleidingen te laten starten, (buitenlandse) delegaties te ontvangen en optimale faciliteiten voor natuur- en milieu-educatie te bieden. De huidige locatie van de werf of (een deel van) het huidige Filmmuseum komen in aanmerking als geschikte locaties.

Het Vondelpark is een bekend park; tot over de landsgrenzen kent men het. Niet alleen vanwege zijn mooie ontwerp en prachtige gebouwen, sculpturen en bruggen, maar ook omdat het een enigszins anarchistisch imago heeft. Het stadsdeel en de stad kunnen de aanwezigheid van het park beter uitbuiten.

Daarnaast speelt het anarchistische imago de communicatie over gedragsregels niet in de kaart. Regels stellen en handhaven in een park dat de naam heeft dat “alles er altijd kan” is lastiger dan in een omgeving waar het naleven van regels gewoon is. In de communicatie zal het belang en de reden van een bepaalde regel steeds vermelding nodig hebben, bijvoorbeeld omdat een

gebruiksvorm overlast voor andere bezoekers oplevert of omdat het slecht is voor het park (het gras, de bomen), of omdat het strijdig is met de waarden die in het park beleefd worden.

De communicatie over regels moet helder en consequent zijn. En er zal wellicht meer moeite gedaan moeten worden om ze bij de mensen tussen de oren te krijgen. Daarom zal de handhaving langer en intensiever plaats moeten vinden dan ergens anders in de stad. Verder zal via allerlei uitingen van het stadsdeel (website, stadsdeelkrant, voorlichtingsfolders, borden bij de ingangen van het park etc.) de regels bekend worden gemaakt. De boodschap moet zo simpel en eenduidig mogelijk zijn, liefst in één of twee zinnen.

De slogan voor de recent gestarte zwerfvuilcampagne (Oud Zuid: te mooi om vuil te zijn) is daarvan een goed voorbeeld. Vanwege de vele buitenlandse bezoekers (toeristen, zeker in de zomer) zijn er bij de ingangen ook borden met pictogrammen en in het Engels geplaatst.

7. Planning en communicatie

Procedure

Naar aanleiding van de gesprekken over de discussienota is een aangepaste versie van de nota door het Dagelijks Bestuur vastgesteld en voor inspraak vrijgegeven. Dat is deze conceptnota. De inspraakronde start met een open avond waarop alle betrokkenen hun mening kunnen geven. Daarna is er ruimte voor schriftelijke reacties. Volgens de inspraakverordening van het stadsdeel dient hier zes weken tijd voor gegeven te worden.

Na deze procedure wordt de definitieve nota ter vaststelling aangeboden aan het Dagelijks Bestuur en de stadsdeelraad. Deze laatste versie zal een financieel en implementatieplan bevatten.

Data

De nota doorloopt drie fasen:

1. De discussienota:

De nota is rond maart 2008 voorgelegd aan het Directie team en Dagelijks Bestuur met als doel de discussienota goed te keuren als uitgangspunt voor de discussie met maatschappelijke groeperingen en ambtelijke geledingen die nog niet in beeld zijn geweest. Deze expert- en belanggroepsbijeenkomsten hebben plaatsgevonden in april 2008.

2. De conceptnota:

Na deze bijeenkomsten is in de maanden mei en juni de nota herschreven. Begin juli wordt een aangepaste versie vastgesteld door het Dagelijks Bestuur en voor schriftelijke inspraak vrijgegeven. Deze inspraakronde zal eind oktober zijn afgerond.

3. De definitieve nota:

Begin 2009 zullen Dagelijks Bestuur en Raad de definitieve nota vast kunnen stellen. Aan de definitieve nota zal tevens een bijlage worden toegevoegd met een termijnplanning en er zal een investeringskader worden geschetst.

Bijlage 1: plattegrond Vondelpark

HET VONDELPARK

Legenda

- Wandelpaden
- Asfaltpaden
- Bosschage
- Grasland
- Sierbeplanting
- Water
- Bebouwing
- Toiletten
- Invalidentoilet
- Horeca
- Ingang voor fietsers toegankelijk

Voorzieningen

- 1 Jeugdherberg Stayokey, C.B. Posthumus Meyjes 1895
- 2 Speelluinen (5 stuks)
- 3 Paviljoen, W. Hamer jr. 1878 met Filmmuseum en café Vertigo
- 4 Café 't Blauwe Theehuis, H.A.J. en J. Baanders 1936
- 5 Muziekkoepel, L.P. Zocher 1878
- 6 Openluchttheater
- 7 Café Het Groot Melkhuys, L.P. Zocher 1874
- 8 Tennisbanen tennisclub Festina 1904
- 9 Waterspeeltuin 1989
- 10 Rosarium, E. Mos 1936
- 11 Café De Vondeltuin
- 12 Stadsdeelkantoor Amsterdam Oud Zuid

Routes

- 2.2 km
- 1.3 km
- 1 km

Monumentale en bijzondere bomen

- 4435 Moerascypres (*Taxodium distichum*) 1950
- 4463 Gewone es (*Fraxinus excelsior*) 1900
- 3985 Paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*) 1925
- 2264 Suikeresdoorn (*Acer saccharinum*) 1900
- 3473 Zomereik (*Quercus robur*) 1920
- 0475 Amberboom (*Liquidambar styraciflua*) 1930
- 3214 Schietwilg (*Salix alba*) 1900
- 1371 Els (*Alnus x spaethii*) 1950
- 4782 Zomereik (*Quercus robur*) 1920
- 1227 Zwarte populier (*Populus nigra*) 1900
- 1180 Gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*) 1930
- 1169 Plataan (*Platanus acerifolia*) 1930
- 0007 Beverboom (*Magnolia soulangiana*) 1965
- 1053 Japanse notenboom (*Ginkgo biloba*) 1975
- 0983 Groenblijvende eik (*Quercus x turneri* 'Pseudoturneri') 1970
- 0984 Boomhazelaar (*Corylus colurna*) 1950
- 0868 Hollandse linde (*Tilia europaea*) 1940
- 0864 Haagbeuk (*Carpinus betulus*) 1940

Kunst

- A De Stedemaagd en monumentaal toegangshek, A. Linnemann en F. Schierholz
- B Verandering van richting, M. Manson
- C Diverse beelden (H. Krop) aan/onder Vondelbrug, P.L. Kramer, B. Merkelbach en P. Elling
- D Vrouw met schaal op hoofd (4), L. Braat
- E Vrouwen met kruiken (2), anoniem
- F Joost van den Vondel, L. Royer; voetstuk door P.J.H. Cuypers
- G Mama Baranka, anti racisme monument, N. Carrilho
- H Naaktfiguur, F. Sieger
- I Figure décupée, C. Nesjar; naar een ontwerp van P. Picasso
- J Kosmos, W. van Hoorn
- K Teun de Jager, J. Bronner
- L Jubileumbank (geplaatst bij 75-jarig bestaan Vondelpark)
- M Cascade, S.N. Haber
- N Gedenkteken gefusilleerde verzetsstrijders, F. Jantzen